

PREDGOVOR

U ovom dvobroju *Migracijskih tema* objavljujemo većinu referata s međunarodnoga znanstvenog skupa »Doseljednici u radničkom pokretu zemalja doseljavanja 1880—1941«, održanog u Zagrebu i Mariboru od 3. do 5. rujna 1987. u organizaciji Centra za istraživanje migracija i narodnosti iz Zagreba (današnjeg Instituta) i Sveučilišta u Mariboru. Skupu su prisustvovali znanstvenici, ponajviše povjesničari, iz osam evropskih zemalja i SAD. Iz sadržaja njihovih referata može se zaključiti da se najviše pažnje posvetilo razvoju i značenju radničkog pokreta među srednjoevropskim migrantima u SAD — Južnim Slavenima, Slovancima, Poljacima, Mađarima i Nijemcima. Ipak, nekoliko referata bavilo se posebice evropskim prostorom, bilo da su ga tretirali kao područje useljavanja, bilo da su analizirali porijeklo pojedinih migranata ili migrantskih skupina. Zatim, po jedan referat obuhvatio je Čile i Novi Zeland, a jedan je sudionik skupa iznio svoja osobna sjećanja na radnički pokret među useljenicima u Australiji. Analize gotovo svih sudionika polazile su od samih migranata. Ukazivalo se na njihovu socijalnu strukturu, djelovanje i udruživanje, kao i na ideje koje su izražavali u radničkim i drugim glasilima. Odnos domaćih radničkih pokreta imigracijskih i emigracijskih zemalja prema migrantima bio je također obrađen, osobito u kontekstu Njemačke, južnoslavenskih zemalja i SAD.

Referati su bili izneseni na hrvatskome ili srpskom, slovenskome i engleskom jeziku, a ovdje ih objavljujemo na izvornim jezicima u skladu s uredničkom praksom *Migracijskih tema*. Sredinom listopada prošle godine svim je sudionicima skupa bio upućen dopis s molbom da u roku od mjesec dana dostave redakciji časopisa konačne verzije svojih tekstova. Na žalost neki prilozi nisu primljeni na vrijeme — drugi uopće nisu stigli u redakciju — pa je to osnovni razlog zašto smo u ovom broju objavili samo glavninu referata. Iznimka je tekst dra Henryja Bäcka, koji smo zbog tematike uvrstili u idući broj časopisa, iako smo ga primili u naznačenom roku. Ispričavamo se autoru. Prema mogućnostima, redakcija će pokušati da objavi i zakašnjele priloge u idućim brojevima časopisa.

Želimo obavijestiti autore i čitatelje da je redakcija uskladila navođenje izvora u svim tekstovima sa sistemom prihvaćenim u prvom broju *Migracijskih tema* iz godine 1987.

Za pomoć u uređenju i recenziranju ovog broja redakcija želi izraziti svoju posebnu zahvalnost dr Ivanu Čizmiću i dr Miri Kolar-Dimitrijević. Također želimo spomenuti da su Josip Kumpes i Sonja Podgorelec svesrdno pomogli uredniku oko usklađivanja nekoliko stotina bibliografskih jedinica s kriterijama časopisa. Zahvaljujemo Andriini Pavlinić-Wolf za velik trud u lektoriranju engleskih tekstova, i Jeleni Mežnarić za prijevod slovenskih sažetaka.

Redakcija